

Området set mod nord. Lokalplanområdet er indtegnet med hvid linje og de vigtigste gader, pladser og bygninger er navngivet. Skråfoto: Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur, 2021.

STARTREDEGØRELSE

NATIONALMUSEET NY VESTERGADE 10

RAMMER FOR ARKITEKTKONKURRENCE

Projektet

Bygherre:	Staten
Arkitekt:	Der afholdes arkitektkonkurrence efter startredegørelse
Formål:	At muliggøre ombygning af Nationalmuseet
Etageareal og højde:	Etageareal forventes ikke væsentligt udvidet. Nybyggeri kan i konkurrencen foreslås opført op til ca. 27 m (kote 30) inden for et afgrænset, tilbagetrukket areal. Øvrigt nybyggeri skal underordne sig museets eksisterende taghøjde (kote 24).
Bebyggelsesprocent:	Endnu ikke fastlagt - ingen faste krav i Kommuneplan 2019
Parkeringsnormen i Kommuneplan 2019 - biler:	Endnu ikke fastlagt - ingen faste krav i Kommuneplan 2019
Parkeringsnormen i Kommuneplan 2019 - cykler:	Endnu ikke fastlagt - ingen faste krav i Kommuneplan 2019
Friareal	Endnu ikke fastlagt - ingen faste krav i Kommuneplan 2019

Baggrund

Nationalmuseet ønsker at modernisere de fysiske rammer for deres udstillinger. Ønskerne indebærer blandt andet at åbne museet mere mod omgivelserne og at skabe større udstillingslokaler med højere til loftet. Ønskerne foreslås indfriet gennem ændringer i de eksisterende bygninger og gennem tilføjelse af nyt byggeri, evt. med nedrivning af udvalgte, eksisterende bygningsdele. Forskellige muligheder undersøges i en arkitektkonkurrence ud fra de rammer, der fastlægges i startredegørelsen. På baggrund af det valgte projekt udarbejdes efterfølgende en ny startredegørelse til politisk beslutning. Museet havde 485.000 besøgende i 2019. Efter ombygningen forventer museet at opnå i alt 840.000 årlige besøgende.

Rammer for arkitektkonkurrencen

Arkitektkonkurrencen skal tage udgangspunkt i, at mest muligt af det eksisterende bygningskompleks skal bevares og transformeres, samtidig med at museets udfoldelsesmuligheder forbedres gennem evt. nedrivning af udvalgte bygningsdele og tilføjelse af nybyggeri. Bygningshistorie og bevaringsværdier er nærmere beskrevet i bilag 5. Som grundlag for arkitektkonkurrencen opstilles følgende rammer:

Museumskompleksets hovedstruktur

Nationalmuseet består af henholdsvis ensartede bygningslænger og åbne gårdrum i vekslende størrelse. To gårdrum er i 1990'erne blevet overdækket og udgør nu museets foyer og udstillingsrummet Egmonthallen (illustration 1). Projektforslagene i arkitektkonkurrencen bør tage udgangspunkt i hovedstrukturen med længer og gårdrum og forholde sig bevidst til denne.

Fredede bygninger

Fredede bygninger forudsættes bevaret i deres helhed, inklusive den brolagte gård (Palægården) mod Frederiksholms Kanal (illustration 2). Palægården anbefales anvendt som et uderum for publikum med åbne porte mod omgivelserne.

Øvrige bygninger, der skal bevares

Bygningslænger mod omgivende gader skal i den ydre fremtræden bevares (illustration 2). Dog kan der i stueetagen foreslås flere indgange, især mod Vester Voldgade, hvor facaden fremstår lukket mod gaden byliv. Vareporten foreslås her nedlagt og undersøges erstattet af op til to nye porte i Ny Vestergade. Mod Stormgade kan stueetagen eksempelvis foreslås åbnet med udstillingsvinduer. Søjlegangen forudsættes bevaret. Af hensyn til trafikikkerhed bør der ikke etableres primære publikumsadgange i Stormgade. Alle ændringer i bevaringsværdige facader skal udføres som arkitektonisk velbegrundede forslag med respekt

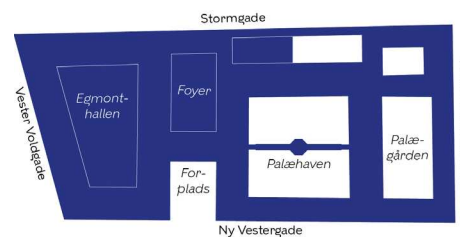

Illustration 1. Museet består af længer og gårdrum, hvoraf flere er overdækket i 1990'erne. Åbne rum er vist med lys farve.
Illustration: Københavns Kommune.

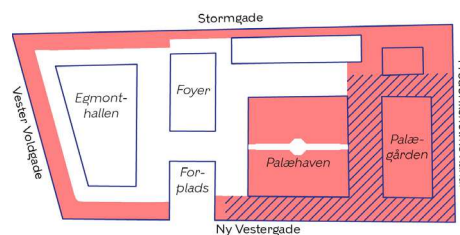

Illustration 2. Bygninger og uderum, der skal bevares. Fredede bygninger er vist med skravering.
Illustration: Slots- og Kulturstyrelsen.

for de eksisterende bygninger. Bygningslænger mod omgivelserne kan ombygges indvendigt for at opnå større, sammenhængende rum, fx gennem fjernelse af etagedæk og vægge.

Bygninger med høj bevaringsværdi, der kan transformeres eller delvist nedrives
Kompleksets bagvedliggende bygningslænger kan i større omfang foreslås transformeret og integreret med nyt byggeri (illustration 3). Facaderne kan genembydes, og en eller flere længer kan evt. foreslås helt eller delvist nedrevet. For den længe, der i dag rummer hovedindgangen for publikum (markeret med X), forudsætter forslag om nedrivning en stillingtagen til, hvor de eksisterende, ældre vinduespartier evt. i stedet skal anvendes. Bygherre opfordres desuden til at tage stilling til, hvor interiøret i festsalen, som oprindeligt kommer fra Kongens Kunstskammer på Slotsholmen (senere Rigsarkivet, som i øvrigt også står over for en transformation), skal placeres. Det forudsættes generelt, at mest muligt af det eksisterende bygningskompleks skal bevares. Forslag om nedrivning af eksisterende bygninger skal fremstå velargumenterede og hensynsfulde i forhold til museumskompleksets samlede bevaringsværdier.

Bygninger uden bevaringsværdi

Bygningsdele tilføjet ved museets ombygning i 1990'erne (Egmontsalen, glastaget over foyeren og glasgang i Palæhaven), vurderes ikke at have bevaringsværdi (illustration 4). Glasgangen, der i dag deler Palæhaven i to, foreslås nedlagt.

Palæhaven

Palæhaven er en rest af det oprindelige haverum, der lå bag de i dag fredede bygninger fra 1700-tallet. Der har således eksisteret en byhave på dette sted gennem hundreder af år (illustration 1). Palæhaven skal opretholdes som et åbent, grønt gårdrum, og havens træer bevares i det omfang, de opfylder kriterierne for bevaringsværdige træer. Den nyere glasgang gennem haven foreslås nedlagt, og haven foreslås åbnet for museets gæster eller offentligheden generelt.

Tilføjelse af nyt byggeri

Bygherres ønsker om mere tidssvarende udstillingslokaler kan foreslås indfriet med helt nyt byggeri kombineret med transformation og bevaring af eksisterende bygninger. Forslag om nybyggeri bør ses i sammenhæng med eksisterende længer og gårdrum og bidrage til at indfri mulighederne i de eksisterende bygningsstrukturer. Flere gårdrum kan inddrages til indendørs rum, dog bortset fra Palæhaven og Palægården, der skal bevares som uderum. Højden på nybyggeri skal underordne sig henholdsvis taghøjden og gesimshøjden på eksisterende længer. Dog kan der foreslås nyt byggeri med en større højde og maksimalt op til kote 30 inden for det samlede areal, der i dag udgør Egmontsalen, foyeren og en del af forpladsen mod Ny Vestergade inklusive mellemliggende længer (illustration 5). Arealet skal ansues som et mulighedsrum og ikke som et konkret byggefelt. Forslag om byggeri over eksisterende taghøjde skal ske under hensyn til museumskompleksets egne arkitektoniske grundelementer, til det følsomme nærmiljø omkring museet og til det samlede taglandskab i området. Som udgangspunkt må maksimalt 80% af det viste mulighedsrum foreslås udnyttet (illustration 6 og 7).

Stedet

Nationalmuseet ligger i Indre By mellem fire meget forskellige gader: Frederiksholms Kanal, Stormgade, Vester Voldgade og Ny Vestergade. Frederiksholms Kanals brolagte promenade har bænke, træer og lav grad af kørende trafik, mens Stormgade domineres af biler og busser. Vester Voldgade spiller især en vigtig rolle for cyklister og fodgængere og rummer både skole, børneinstitution, museum, butikker og restauranter. Ny Vestergade er en stille gade placeret i aksen mellem Dantes Plads og Christiansborg.

Egenart

Museumskomplekset består dels af fredede bygninger opført ad flere omgange i 1700-tallet og dels af bygninger med høj bevaringsværdi, hvoraf de fleste er opført som et samlet kompleks i 1930'erne. En række bygningsdele er desuden

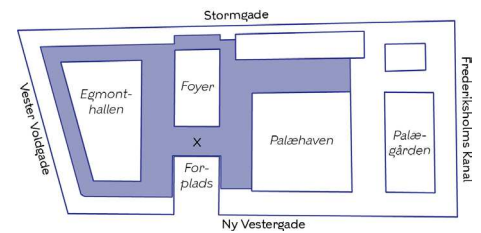

Illustration 3. Bygningen, der kan foreslås transformeret eller delvist nedrevet. Illustration: Slots- og Kulturstyrelsen.

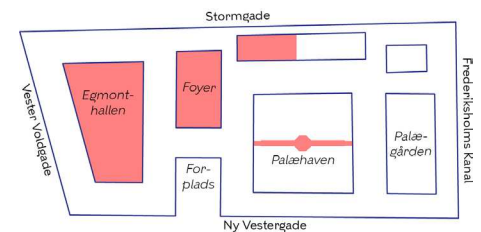

Illustration 4. Bygningsdele uden bevaringsværdi. Illustration: Slots- og Kulturstyrelsen.

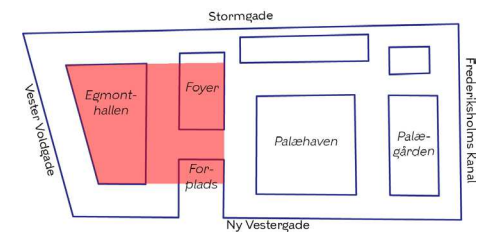

Illustration 5. Område inden for hvilket der kan foreslås byggeri over eksisterende taghøjde - under hensyn til det følsomme nærmiljø. Illustration: Slots- og Kulturstyrelsen.

tilføjet i 1990'erne (bilag 5). Museets hovedstruktur består af ensartede bygningslængder og åbne gårdrum. Komplekset fremstår i dag helstøbt og tilpasset det historiske miljø. Facaderne giver i dag begrænsede muligheder for adgang og indkig.

Mål, planer og politikker

Kommuneplan

Nationalmuseet er beliggende i en O-ramme i Indre By. Der er ingen fastlagt bygningshøjde, bebyggelsesprocent, friarealprocent eller parkeringsnormer. Alle disse forhold vil blive fastlagt i lokalplanen på baggrund af en konkret vurdering.

Bæredygtighed og bynatur

Det anbefales at bevare og transformere mest muligt af det eksisterende bygningskompleks. Palæhaven forudsættes bevaret som grønt haverum, og egnede træer udpeges til bevaring. I det videre arbejde vil muligheden for brug af hjemmehørende arter blive undersøgt.

Andre planer

Nationalmuseet er omfattet af Byrums- og trafikplan for Middelalderbyen (2023). Med planen er det bl.a. vedtaget at nedlægge et stort antal gadeparkeringspladser, og Ny Vestergade anbefales omlagt med brolægning og bredere fortove.

Kommuneplan

Gældende rammer i Kommuneplan 2019

Rammeområde: O

Maks. bebyggelsesprocent: -

Maks. Bygningshøjde: -

Friarealprocent bolig: -

Friarealprocent erhverv: -

- B, B2-5 Områder til boliger (høj tæthed)
- C, C1-3 Områder til boliger og serviceerhverv
- S, S1-3 Områder til serviceerhverv
- T Områder til tekniske anlæg (veje m.v.)
- O, O2-4 Områder til institutioner
- O1 Områder til fritidsområder m.v.
- * Områder med særlige bestemmelser
- - - - Lokalplanområdets afgrænsning

Rammer i Kommuneplan 2019.

Illustration 6: Nationalmuseet set fra Dantes Plads. Med stiplede afgrænsning er vist det lufttrum, inden for hvilket der kan foreslås byggeri op til kote 30. Stiplingen skal ikke anses som et konkret forslag til volumen, men som et mulighedsrum, der kan undersøges i arkitektkonkurrencen. Projektforslagene må som udgangspunkt maksimalt udnytte 80% af det viste mulighedsrum. Illustration: Slots- og Kulturstyrelsen.

Illustration 7: Nationalmuseet set fra Thorvaldsens Museum. Med stiple afgrænsning er vist det luftrum, inden for hvilket der kan foreslås byggeri op til kote 30. Stiplingen skal ikke ansues som et konkret forslag til volumen, men som et mulighedsrum, der kan undersøges i arkitektkonkurrencen. Projektforslagene må som udgangspunkt maksimalt udnytte 80% af det viste mulighedsrum. Illustration: Slots- og Kulturstyrelsen.

Anbefalinger til den videre planlægning

Forvaltningen anbefaler, at der i en arkitektkonkurrence bl.a. skal være særlig fokus følgende forhold:

- Modernisering af museet skal ske med respekt for bygningernes bevaringsværdi, og mest muligt af det eksisterende bygningskompleks skal søges bevaret eller transformeret.
- Moderniseringen af museet skal tage udgangspunkt i bygningskompleksets hovedstruktur bestående af bygningslænger og åbne rum.
- Nybyggeri skal indfri uudnyttede potentialer i de eksisterende bygninger, frem for blot at lægge sig ved siden af disse.
- Evt. forslag om byggeri med større bygningshøjde end den nuværende skal fremstå arkitektonisk velbegrundede i forhold til det følsomme nærmiljø og taglandskabet i det større område omkring museet.
- Forslag om nybyggeri med større bygningshøjde end den nuværende taghøjde må ikke udnytte det fulde viste mulighedsrum. Som udgangspunkt må maksimalt 80% af mulighedsrummet udnyttes.
- Ombygning af museet skal ske med tanke på de fire meget forskellige gader, der omgiver museet, og udnytte potentialerne i hver af disse. Palæhaven og Palægården bevares som uderum og gøres tilgængelige for publikum.

Tidsplan

Samlet lokalplanproces: Kat. 4 - aftalt tid

